

Predstavitev PUN 2023-2028

Andrej Bibič, dr. Ida Jelenko Turinek,
Ministrstvo za naravne vire in prostor

Ljubljana, 11. 1. 2024

Direktiva o habitatih

Direktiva in njena sodna praksa določata obveze države članice za zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti Natura vrst in habitatnih tipov (HT) na območjih Natura 2000:

- **sprejeti ustrezne korake za preprečevanje slabšanja stanja** vrst in habitatnih tipov po tej direktivi in po Direktivi o pticah;
- **določiti cilje ohranjanja** na posameznem območju za vse Natura habitate in vrste (sodna praksa), temelječe na njihovih ekoloških zahtevah, da območje prispeva k zagotavljanju ugodnega stanja teh vrst in HT;
- **vzpostaviti in izvajati potrebne ohranitvene ukrepe**; ti ukrepi so po potrebi v načrtih upravljanja, pripravljenih posebej za ta območja ali so del drugih razvojnih (vključno s sektorskimi) načrtov. Ukrepi so lahko tudi ustrezni zakonski, upravni ali pogodbeni, služijo doseganju ciljev.

Upravljanje območij Natura 2000

Določbe člena 6
direktive 92/43/EGS o habitatih

Zagotavljanje ugodnega stanja – cilji in ukrepi

Smernice Evropske komisije - cilji ohranjanja na ravni območij:

- sklop opredeljenih ciljev, ki jih je treba doseči na območju za zagotovitev, da območje na najboljši možni način prispeva k doseganju ugodnega stanja ohranjenosti na ravni države, biogeografske regije in EU;
- opredeljevati bi morali želeno stanje ohranjenosti vrst in HT na območju;
- opredeljeni so lahko kot sklop ciljev, ki jih je treba doseči v določenem obdobju, izražajo lahko prednostne naloge na območju.

Ohranitveni ukrepi so:

- dejanski mehanizmi in dejavnosti, ki jih je treba vzpostaviti za območje Natura 2000 za doseganje ciljev ohranjanja območja ter obravnavanje pritiskov in groženj, s katerimi se na območju spopadajo vrste in habitati;
- zahteva se tudi in predvsem njihovo dejansko izvajanje.

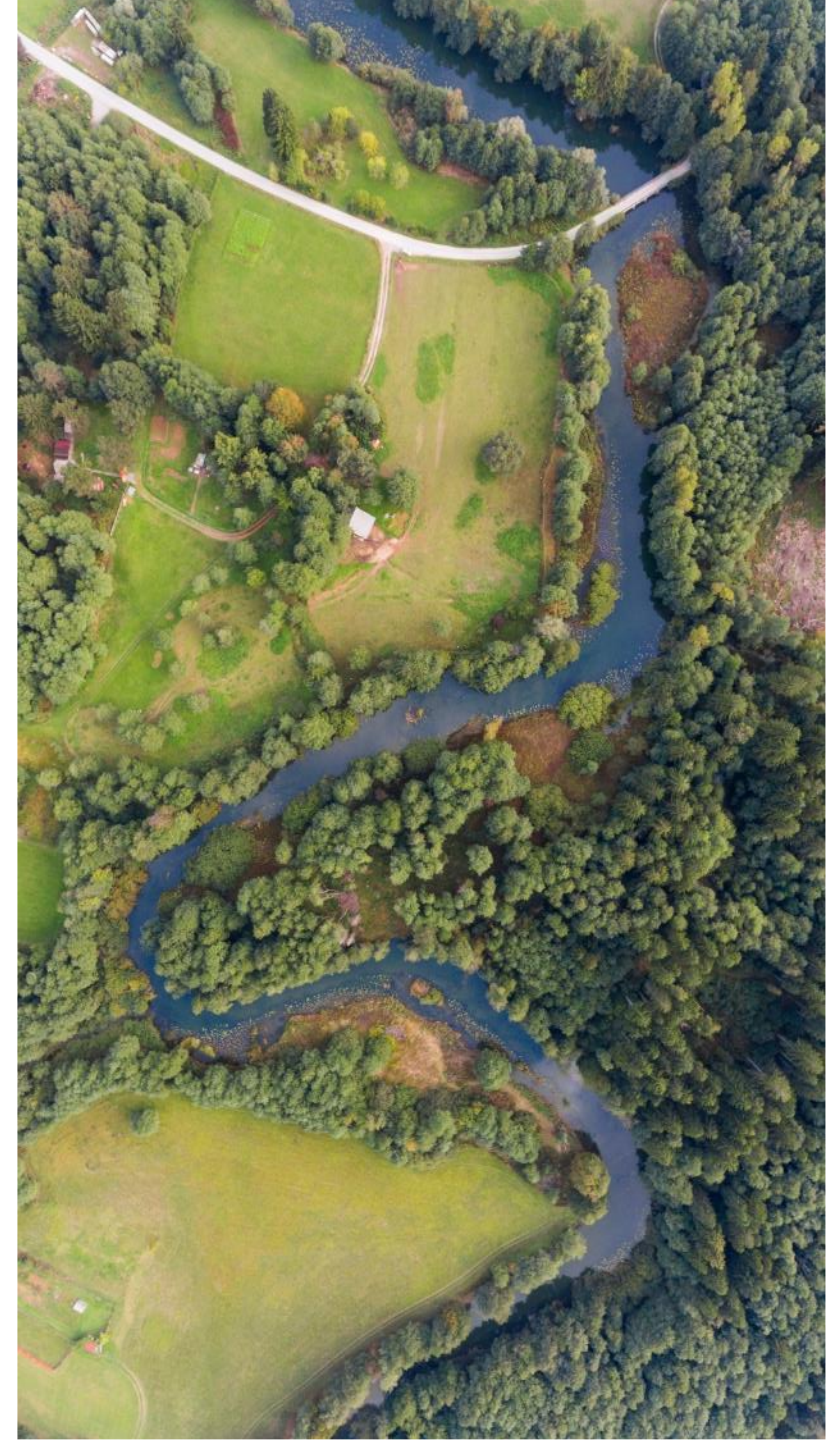
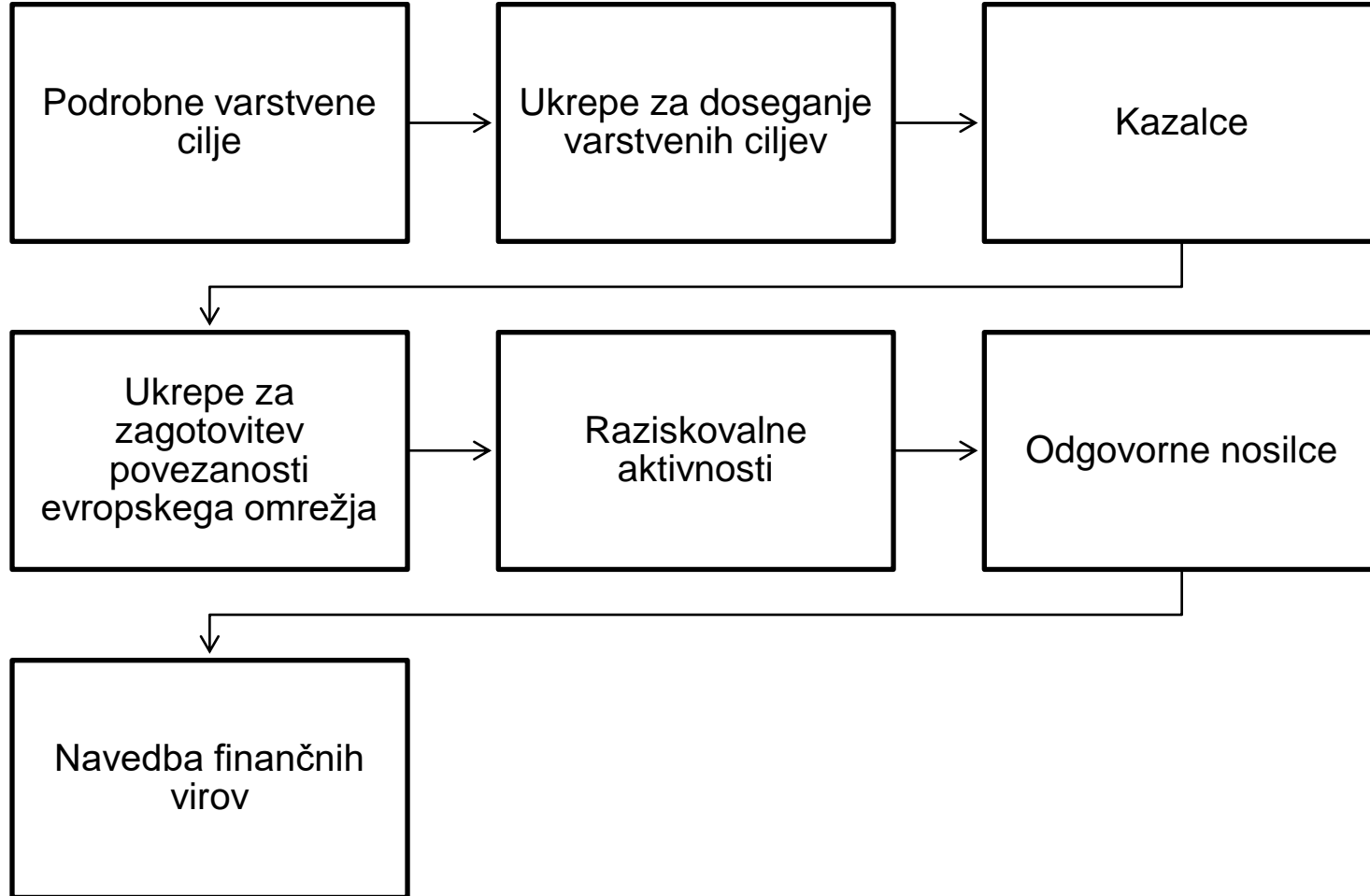
Upravljanje območij Natura 2000

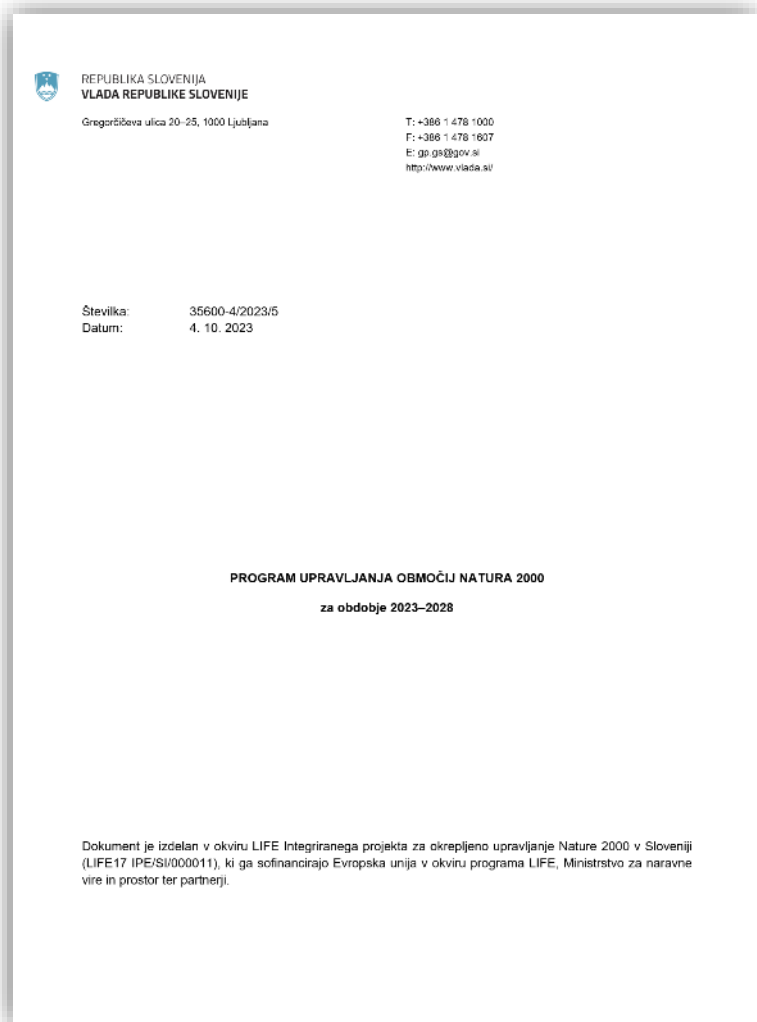
Določbe člena 6
direktive 92/43/EGS o habitatih

Slovenski sistem Natura 2000 varstvenih ciljev in ukrepov

- **Splošni varstveni cilji** so določeni v vladni uredbi, s katero so območja Natura 2000 določena;
- **Podrobni varstveni cilji** so določeni v Programu upravljanja območij Natura 2000 za vsako vrsto ali habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, na ravni zelenega stanja v naravi (npr. velikost populacije, velikost habitata);
- **Ukrepi za doseganje teh varstvenih ciljev** so določeni kot dejavnosti na ravni nalog javnih služb, nosilcev javnih pooblastil, usmerjanja porabe javnih sredstev.

Priloga A: Podrobni
varstveni cilji

Priloga B: Ukrepi

Priloga C: Predlogi
prednostnih projektov
s seznamom območij,
HT, vrst in prednostnih
objektov KD

Priloga D: Seznam
načrtov, potrebnih za
varstvo območij
Natura 2000

Priloga E: Ciljne
KOPOP površine za
ohranjanje biotske
raznoverstnosti

Priloga F: Seznam
predvidenih
monitoringov in
raziskav

Priloga A: Podrobni varstveni cilji

- se nanašajo na vsako vrsto oziroma habitatni tip (HT) na vsakem območju Natura 2000 posebej.
- glede na stanje v naravi se določi ali je treba stanje najprej določiti ali ohranjati, obnoviti, spremljati ali izboljšati...

Podrobni varstveni cilji programskega obdobja

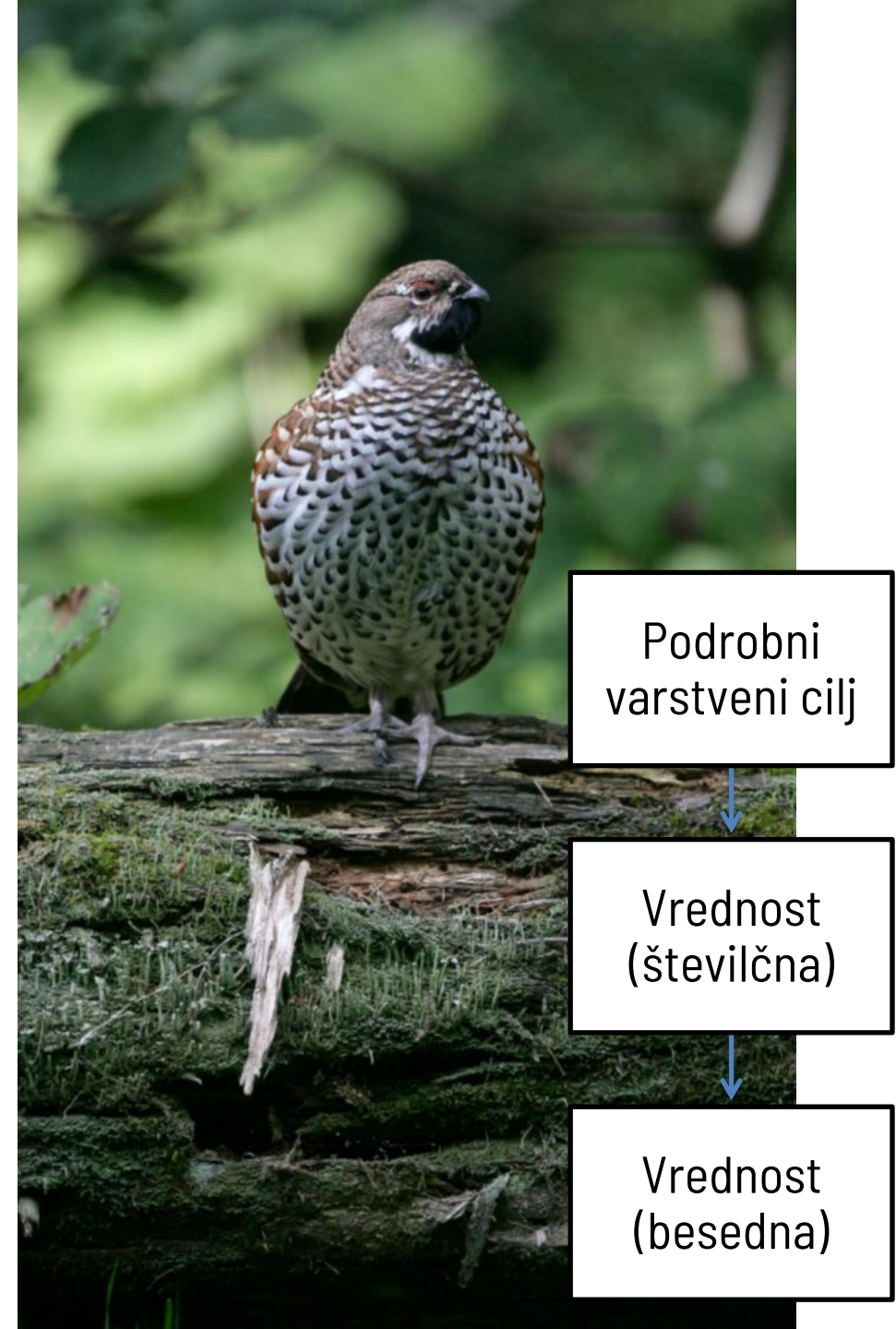
Zahteve, ki morajo biti dosežene v programskem obdobju 2023-2028

Določeni na podlagi dolgoročnih varstvenih ciljev

Dolgoročni podrobni varstveni cilji

Ključne zahteve, ki morajo biti izpolnjene, da je vrsta oziroma HT v ugodnem stanju

Določeni na podlagi referenčnih vrednosti

Podrobni varstveni cilj

Vrednost (številčna)

Vrednost (besedna)

Priloga B: Ukrepi

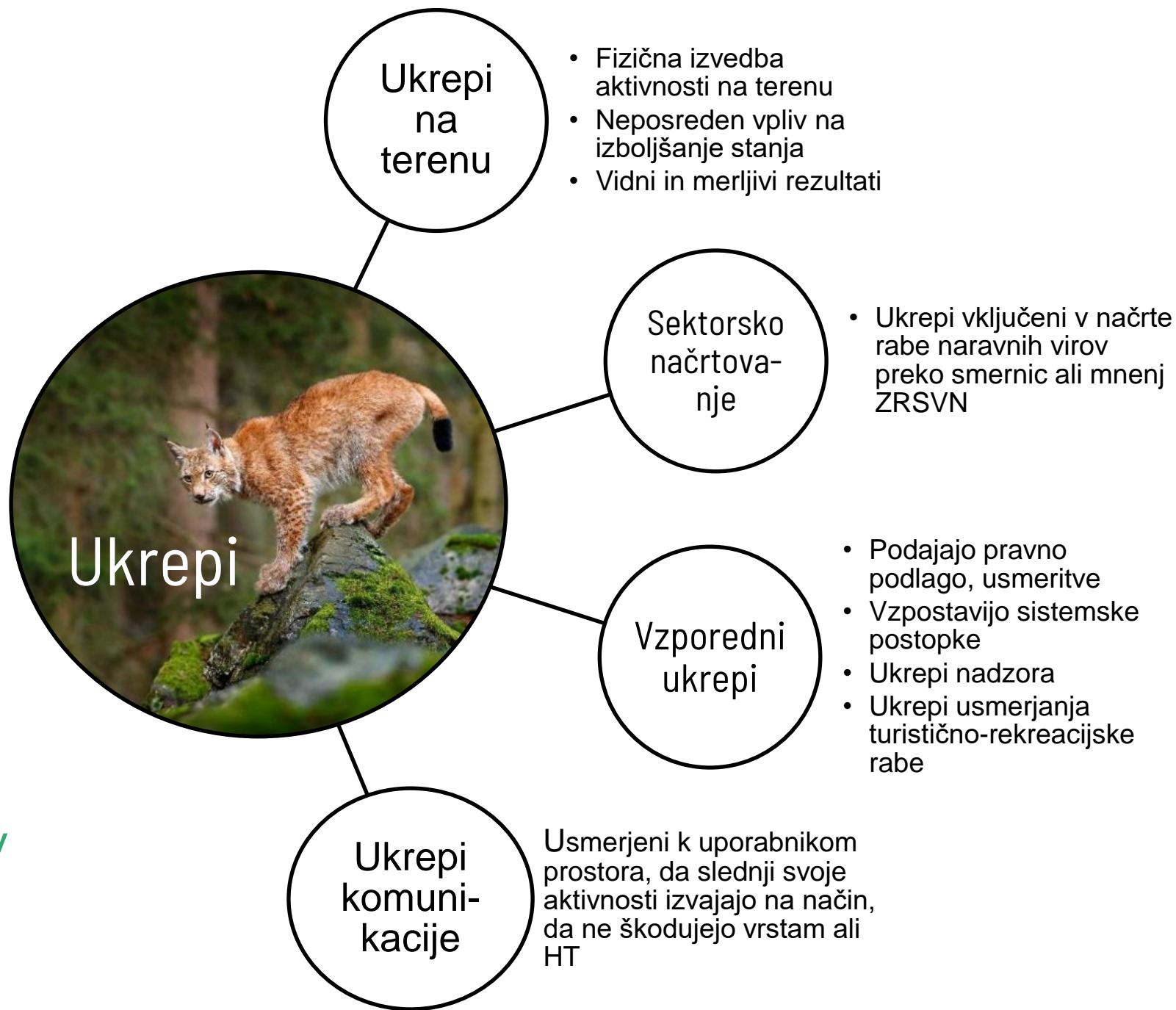
- Nanašajo se **na posamezen cilj** za **izbrano vrsto oz. HT** znotraj **posameznega območja Natura 2000**.

Ugodno stanje vrst oziroma HT se zagotavlja s:

- Sektorskimi načrti (smernice, mnenja) in ukrepi upravljanja naravnih virov
- Primernim prostorskim načrtovanjem
- Usmerjanjem finančnih instrumentov skupne kmetijske politike, kohezija, podnebni in gozdni sklad... (predvsem ukrepi na terenu)
- Redno delo odgovornih nosilcev

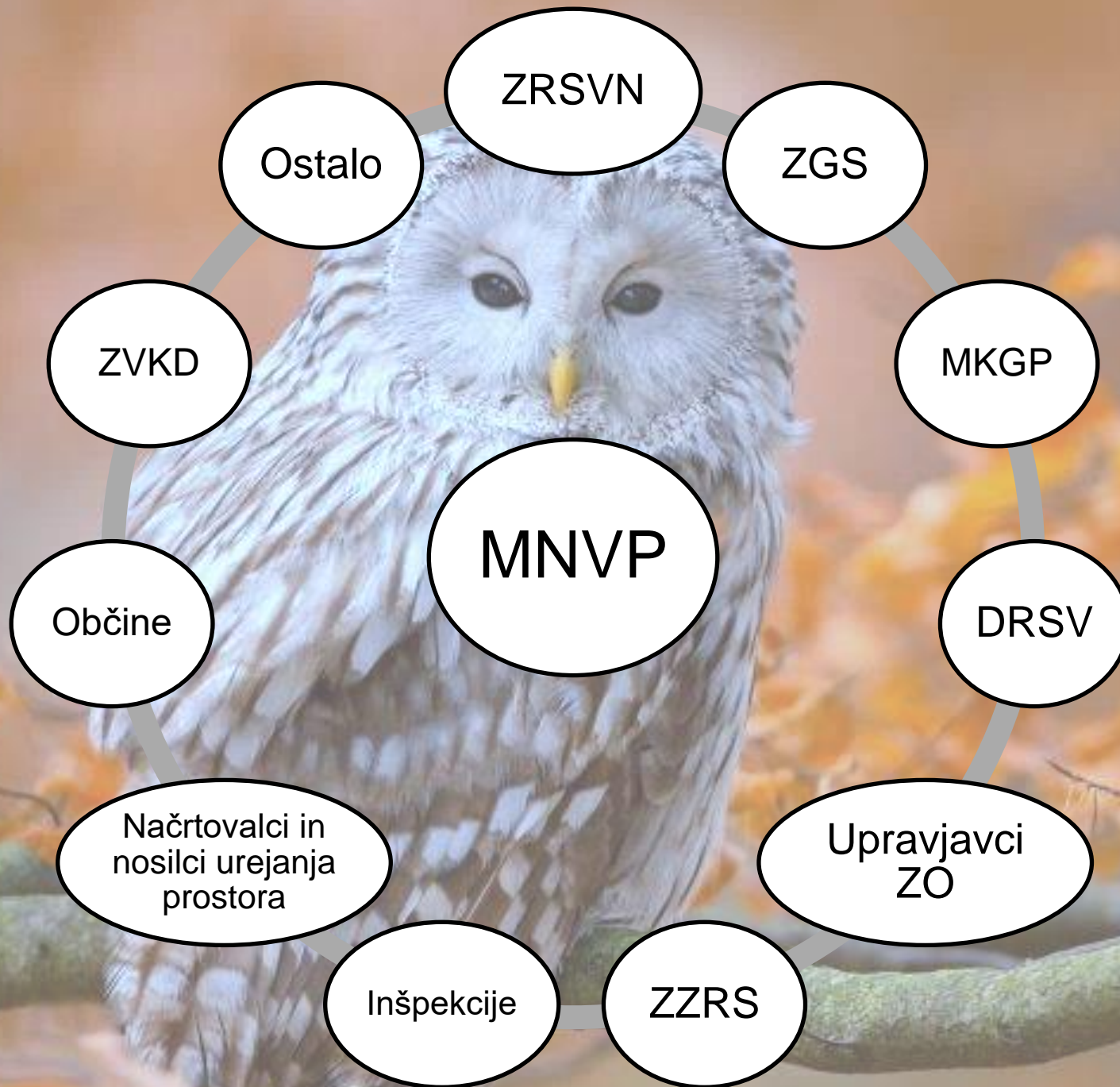

Skupina ukrepov

Odgovorni nosilci

Financiranje izvajanja ukrepov

Redno delo

Delo zaposlenih
znotraj odgovornih
nosilcev

Redne naloge javnih
služb

Ostala proračunska sredstva

Nacionalni skladi
(**Gozdni sklad**, Sklad
za podnebne
spremembe, Sklad za
vode)

Evropski skladi
(Kohezija (PEKP,
ESRR, ESF), sredstva
Skupne kmetijske
politike (EKSRP,
EKJS), ESPRA)

Ostale namenske
postavke (odkupi
zemljišč, odškodnine,
javna dela...)

Projekti

ARIS, program LIFE,
Sklad za pravičen
prehod (SPP),
Interreg, Švicarski
finančni prispevek,
Norveški finančni
mehanizem, Finančni
mehanizem EGP,
deloma tudi Evropski
kmetijski sklad za
razvoj podeželja
(EKSRP) – EIP,
LEADER projekti

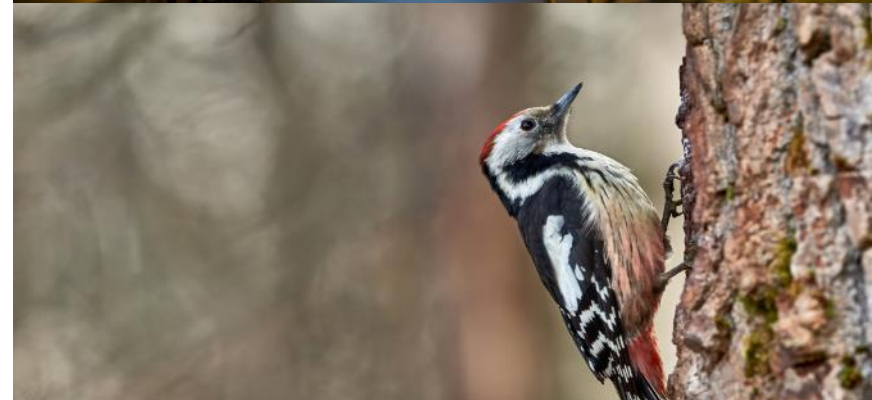

Nujnost ukrepanja

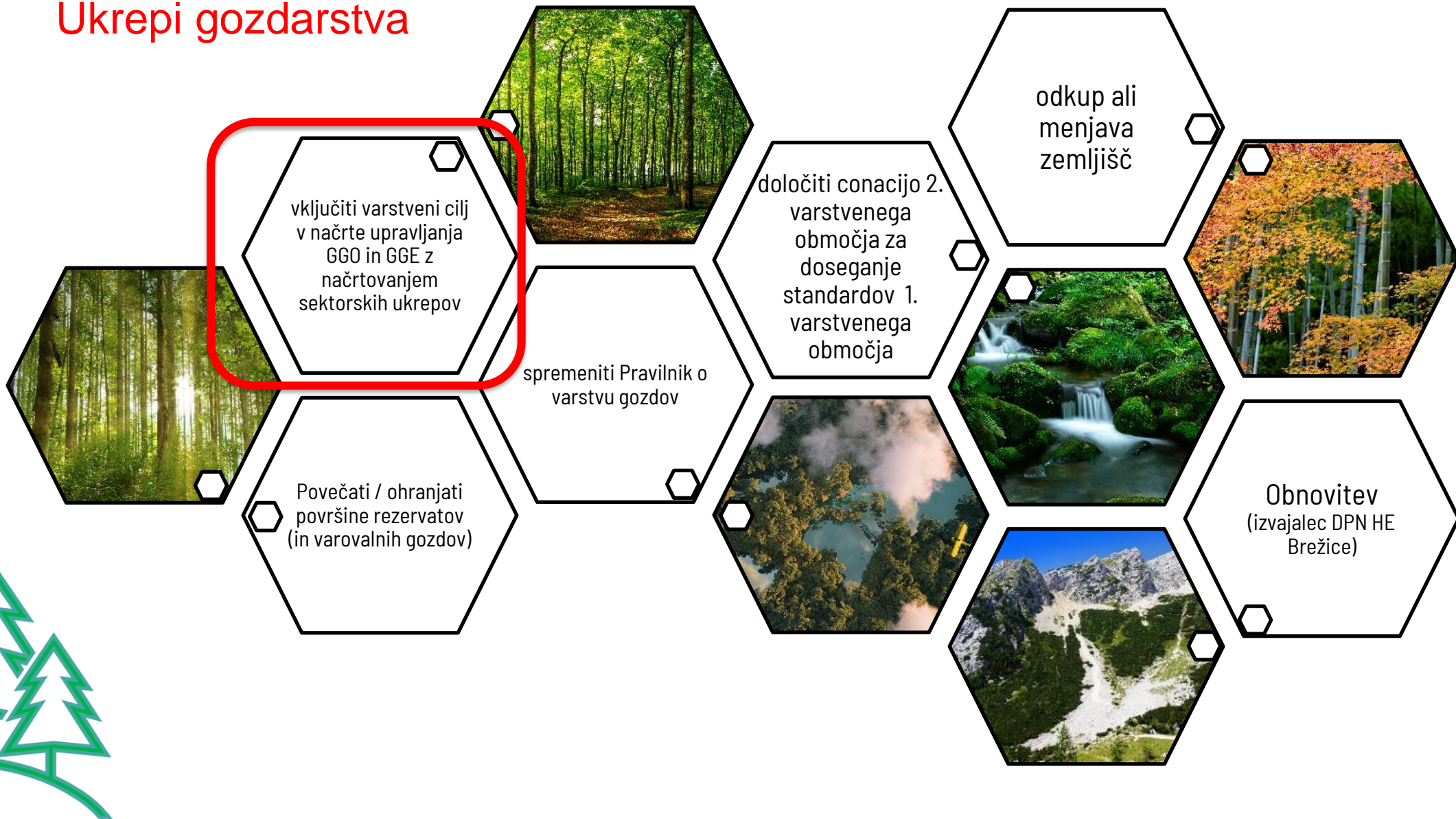
Prioriteta 1 – varstveni ukrep je treba začeti izvajati takoj na začetku programskega obdobja (v prvih dveh letih).

Prioriteta 2:

- varstveni ukrep se izvaja tekom programskega obdobja (2023–2028);
- lahko se prične izvajati tudi že prvo leto;
- lahko se izvaja ves čas veljavnosti programa,
- lahko pa se izvede zgolj enkrat (vezano na naravo ukrepa).

Ukrepi gozdarstva

Ukrepi upravljanja z divjadjo

spodbujati lov na divjad v coni in vplivnem območju planinskega orla samo z nesvinčnim strelivom

spodbujati lov na divjad v coni in vplivnem območju beloglavega jastreba samo z nesvinčnim strelivom

**vključiti
varstveni cilj v
LUN z
načrtovanjem
sektorskih
ukrepov**

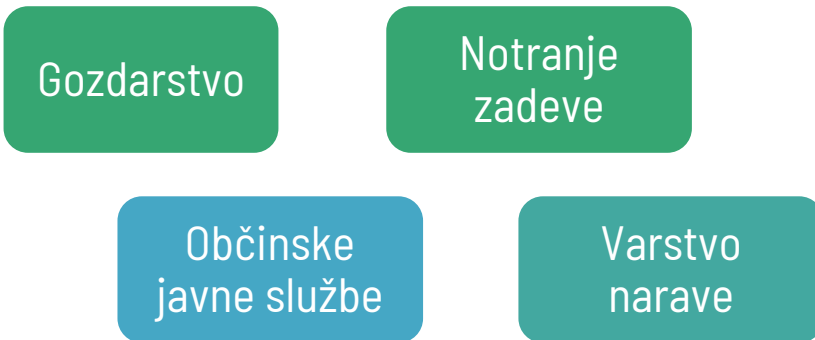
brez krmišč ob vodnih virih
brez krmišč ob vodotokih
brez lova
brez lova na mlakarico
brez lova na mlakarico na najpomembnejših prezimovališčih
brez lova znotraj nasipa
brez lovskih objektov
brez plašenja ptic
ekološkim zahtevam vrste prilagojeno upravljanje z divjadjo
mirne cone
naravno pomlajevanje gozda z rastišču primernimi drevesnimi vrstami
omejitev lova
pomlajevanje jelke na ustreznih rastiščih
zadostna gostota naravne mrhovine pozimi (gams)
zadostna gostota naravne mrhovine pozimi (gams, kozorog)
zadostna gostota risjega plena
zadostna gostota volčjega plena

Drugi ukrepi - ukrepi nadzora

Inšpekcijski nadzor:

- Le v določenih primerih - kjer so še vedno grožnje kljub zakonsko določenim prepovedim in režimom
- Vezan na različne sektorje

Neposredni nadzor v naravi:

Neposredni nadzor v naravi

Naravovarstveni nadzor
(upravljavci ZO)

ZGS

Inšpekcijski nadzor

Narava

Kmetijska

Gozdarska

Lovska

Ribiška

Priloga C: Predlogi prednostnih projektov s seznamom območij, HT, vrst in prednostnih objektov kulturne dediščine

Priloga C: Predlogi prednostnih projektov s seznamom območij, habitatnih tipov, vrst in prednostnih objektov kulturne dediščine

Mura
21 vrst in 6 HT, območji Mura (SI3000215) in Mura (SI5000010)
grmišča in travišča
Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>) (HT_6410)
sladke celinske vode
Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion</i> ali <i>Hydrocharition</i> (HT_3150)
Reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez <i>Chenopodion rubri</i> p.p. in <i>Bidention</i> p.p. (HT_3270)
Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculion fluitantis</i> in <i>Callitriche-Batrachion</i> (HT_3260)
gozdni habitatni tipi
Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) (HT_91E0)
Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>) (HT_91F0)
dvoživke
nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>) (SP_1188)
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) (SP_1193)
panonski pupek (<i>Triturus dobrogicus</i>) (SP_1993)
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) (SP_1167)
hrošči
ovratniški plavač (<i>Graphoderus bilineatus</i>) (SP_1082)
hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>) (SP_1088)
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) (SP_4014)
kačji pastirji
dristavični spreletavec (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) (SP_1042)
kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>) (SP_1037)
metulji
stročniča (<i>Maculinea alba</i>) (SP_1050)

Priloga D: Seznam načrtov, potrebnih za varstvo območij Natura 2000

Priloga D:

Seznam načrtov, potrebnih za varstvo območij Natura 2000

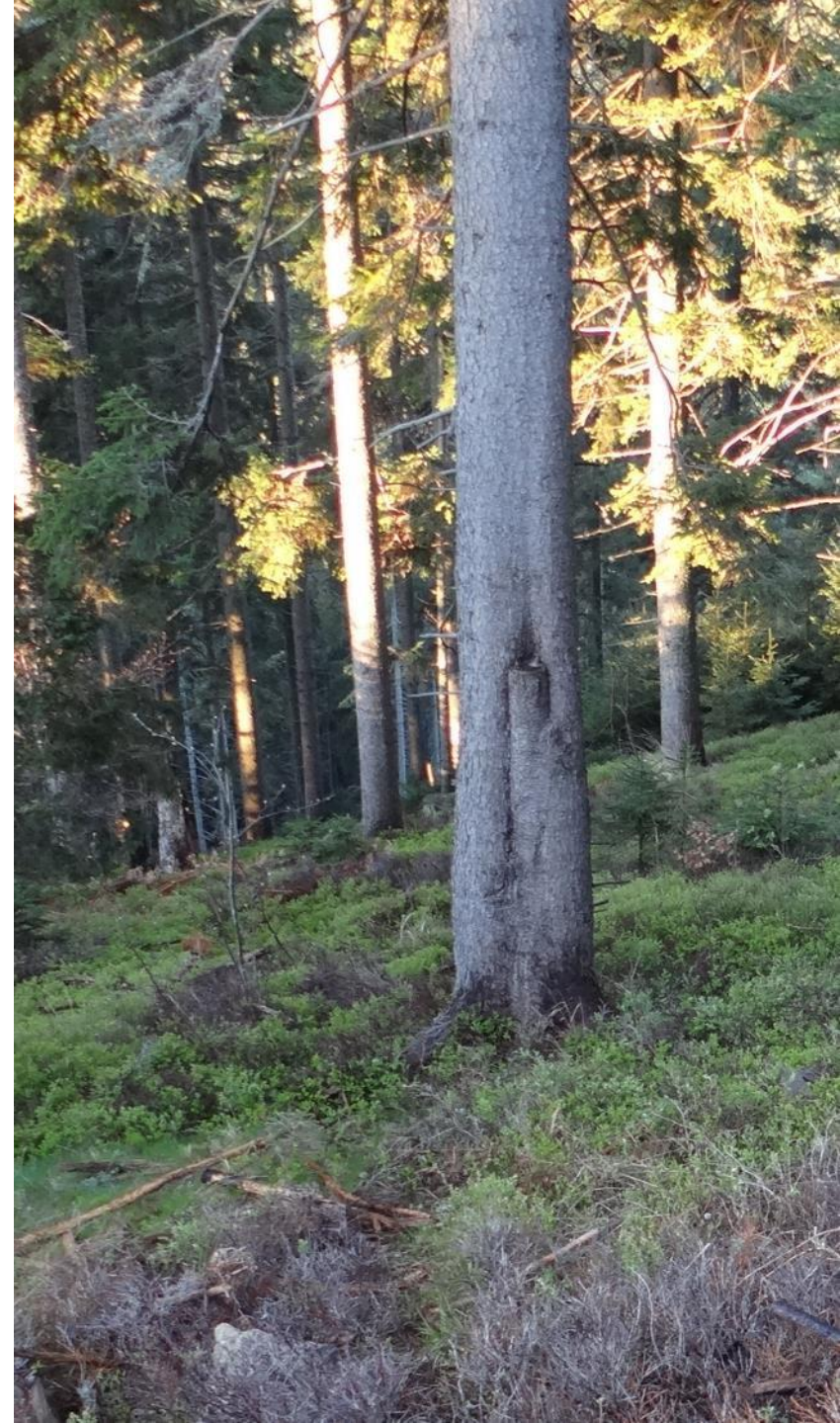
V dveh preglednicah so prikazani načrti rabe naravnih dobrin, ki so ali ki bodo lahko določeni kot neposredno potrebni za varstvo območij Natura 2000:

1. Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot (GGN GGE)	2
2. Ribiškogojitveni načrti (RGN)	27

Na seznamu so tudi načrti, ki so veljavni. Vključeni so z namenom, da se ob morebitni ponovni pripravi (reviziji) načrta lahko vnovič presoja ali so ti načrti opredeljeni kot načrti za varstvo varovanih območij.

a) Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot (GGN GGE)

Gozdnogospodarsko območje		Gozdnogospodarska enota		Ureditveno obdobje		Območja Natura 2000	
Številka GGO	Ime GGO	Številka GGE	Ime GGE	Veljavnih GGN GGE:	GGN GGE v pripravi za obdobje:	Identifikacijska številka	Ime
01	TOLMIN	01	SOČA-TRENTA	2017-2026	2027-2036	SI3000253	Julijske Alpe
						SI5000019	Julijci
01	TOLMIN	02	BOVEC	2014-2023	2024-2033	SI3000196	Breginjski Stol
						SI3000253	Julijske Alpe
						SI5000019	Julijci
01	TOLMIN	03	KOBARID	2019-2028	2029-2038	SI5000020	Breginjski Stol
						SI3000033	Pod Mijo - melišča
						SI3000167	Nadiža s pritoki
						SI3000196	Breginjski Stol
						SI3000236	Kobariško blato
01	TOLMIN	04	TOLMIN	2011-2020	2021-2030	SI3000253	Julijske Alpe
						SI3000254	Soča z Volarjo
						SI5000019	Julijci
						SI5000020	Breginjski Stol
						SI3000031	Pod Bučnico - melišča
01	TOLMIN	05	BAŠKA GRAPA	2016-2025	2026-2035	SI3000253	Julijske Alpe
						SI3000254	Soča z Volarjo
						SI5000019	Julijci
						SI3000027	Lipovšček
						SI3000119	Porezen
						SI3000127	Grahovo ob Bači
						SI3000128	Znojile
						SI3000230	Idriica s pritoki

Priloga F: Seznam predvidenih monitoringov in raziskav

Podobno kot prilogi A in B

Hvala za vašo pozornost!

Natura 2000 je družbena zaveza,
kako bomo varovali naravo.

